

MANIFEST

VERZILVERING

WONINGVOORRAAD

LAURENTIUS

**voorstellen voor investeringen in de
gebruiks-, belevings- en toekomstwaarden
van bestaande woningen van woningcorporatie Laurentius,
in het bijzonder gericht op de behoeften van ouderen**

april 2012

MANIFEST

De Huurderskoepel pleit ervoor dat de grootste aandacht van woningcorporatie Laurentius uitgaat naar de ‘verzilvering’ van de bestaande woningvoorraad.

Kwaliteit

Voor de toekomstgerichte kwaliteit van de bestaande woningen stellen wij de volgende speerpunten voor.

- Er is een flinke impuls nodig van de kwaliteiten Toegankelijkheid, Veiligheid, Energie en Binnenmilieu (inclusief comfort) in de huidige woningen. Deze is nodig en gewenst voor huidige en toekomstige bewoners, en komt in het bijzonder ten gunste van ouderen, mensen met een beperking of zorgvraag. Bovendien speelt de betaalbaarheid van het wonen een grote rol.
- Deze kwaliteiten worden in de woningaanpak met elkaar geïntegreerd en geoptimaliseerd door samenhangende maatregelen te nemen die elk meerdere doelen dienen. Een tweede benadering is het ‘maximaal’ uitwerken van specifieke thema’s of concepten in weer andere projecten. Van beide benaderingen bestaan er in Nederland diverse inspirerende voorbeelden.

Proces en organisatie

Voor het proces en de betrokkenen denken we aan de volgende aanpak.

- Er kan (moet) meteen worden begonnen met pilotprojecten. Parallel kan een plan van aanpak worden ontwikkeld voor een termijn van ongeveer tien jaar.
- Informatie en participatie van bewoners worden naar een nieuw niveau getild, waarbij Laurentius en huurders elkaar mogen aanspreken op verantwoordelijkheden en mogelijkheden, waaronder financiële arrangementen. Bij voorkeur komen ook ontwerpers, adviseurs en aannemers actief in contact met bewoners (kopers en huurders). Laurentius ontwikkelt zich als ondersteuner van bouw- en woonactiviteiten door kopers en huurders; denk hierbij aan beheerservice voor Verenigingen van Eigenaren, actieve participatie van huurders in een complex met gemengd eigendom, uitgebreid beleid voor Zelf Aangebrachte Voorzieningen, achtervang voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap, parallelle toewijzing van woningen aan zorgvragers en hun mantelzorgers, themagerichte campagnes, en andere...
- Laurentius haakt aan bij één of meerdere kennis- en samenwerkingsverbanden in de bouwsector die gericht zijn op het stroomlijnen van woningrenovatie in combinatie met maatwerk én kostenreductie. Dit levert naast mooie prestaties meer kennis op, meer plezier in het werk, positieve publiciteit en soms subsidies of andere financiële ruimte.

Kortom: alle talenten en mogelijkheden worden ingezet voor de bestaande woningvoorraad!

Huurderskoepel Laurentius

Breda, april 2012

AANLEIDINGEN

Er zijn vele aanleidingen voor het actualiseren van het beleid voor wonen, doelgroepen en woonkwaliteit in Noord-Brabant, in Breda en omgeving, en binnen de portefeuille van Woningcorporatie Laurentius.

De Huurderskoepel licht er drie combinaties van onderwerpen uit.

Demografie, doelgroepen en zorg

Begin dit jaar zijn de inzichten in de demografische ontwikkelingen van stad en regio geactualiseerd. Daaruit blijkt onder meer dat de bevolkingsgroei de komende tientallen jaren sterker zal zijn dan eerder verwacht werd. Ook komt duidelijk naar voren dat bepaalde doelgroepen verhoudingsgewijs sterker toenemen: ouderen, mensen met een beperking en mensen die verzorging nodig hebben. In combinatie met een verdergaande extramuralisering betekent dit dat er veel meer levensloopbestendige woningen nodig zijn. Ook is het nodig dat er vanuit steunpunten in wijken en buurten aan bewoners van deze woningen zorg en andere hulp geleverd wordt. Voor deze doelgroepen is het dus belangrijk bij woningbouw en renovatie veel aandacht te besteden aan locatie, wijkvoorzieningsniveau en aan de toegankelijkheid, veiligheid en het comfort van woningen en buitenruimte. Misschien goed om te melden dat een aanmerkelijk deel van deze 'toekomstige' zorgdoelgroepen nu al huurder is van Laurentius, maar heel vaak nog niet een woning bewoont die geschikt is voor volgende levensfasen.

De gemeente Breda heeft in 2011 een aangescherpt uitvoeringsplan uitgebracht voor 'Geschikt Wonen voor Iedereen' (GWI) onder de titel 'Verzilvering@Breda'. Daarin worden plannen geagendeerd voor woningen, voorzieningen, buitenruimte en openbaar vervoer. In Prinsenbeek lopen bijvoorbeeld experimenten rondom de aanpassing van woningen door particuliere eigenaren en met het plaatsen van een mantelzorgunit bij een bestaande woning. Landelijk zijn er vele ontwikkelingen en voorbeelden op het gebied van bouw-, woon- en zorgconcepten waar Laurentius kennis en inspiratie uit kan putten, om vervolgens eigen keuzes te maken.

Betaalbaarheid van het wonen

Voor een groot deel van 'zorgvragers' en andere doelgroepen geldt dat de betaalbaarheid van woningen onverkort nodig blijkt. Dit betekent dat aanpassingen en verbeteringen aan woningen slechts gedeeltelijk, of op langere termijn, kunnen worden opgebracht via de huur. Veel particuliere woningeigenaren beschikken niet over de mogelijkheid zélf te investeren, al zouden zij hier wel aanwijsbaar baat bij hebben. Een corporatie kan zich mengen in deze problematiek.

Een specifiek aspect van betaalbaarheid is het risico van de toenemende energieprijzen. Om dit risico af te dekken, zijn er in de woningvoorraad van Laurentius de komende tien jaar enkele duizenden labelstappen per jaar nodig. Gelukkig kunnen de investeringen in energiekwaliteit 'gemakkelijker' worden doorberekend aan bestaande en nieuwe huurders, omdat er een besparing in het gebruik tegenover staat. De Huurderskoepel pleit ervoor binnenmilieukwaliteiten actief mee te nemen.

Mogelijkheden van corporaties

Een derde belangrijke omstandigheid is de crisis in economie, financiën en bouw, waarbij ook gemeentes en corporaties sterk onder druk staan van bezuinigingspolitiek. Laurentius kan deze dans niet ontspringen en moet op de korte termijn afzien van meerdere projectontwikkelingen. Dit werpt de corporatie impliciet terug op kerntaken en beheer van bestaande woningen.

Als gevolg van de verkoop van huurwoningen ontstaat meer gemengd bezit, waar kopers en huurders met elkaar wonen. Het beheer en de aanpak van dergelijke complexen is een nieuwe tak van sport.

STRATEGISCHE HERORIËNTATIE

Nieuwe arrangementen voor wonen en zorg

Deze aanleidingen geven samen reden om opnieuw en integraal te kijken naar wonen en zorg.

- Laurentius kan slechts beperkt nieuwbouw realiseren, waarbij alles wijst op het belang om hierbij de nadruk te leggen op levensloopbestendige woningen, op locaties waar zorg op allerlei niveaus kan worden aangeboden. Nieuwe woningen worden vanzelfsprekend voorzien van diverse kwaliteiten en in verschillende prijscategorieën aangeboden. De samenwerking en tegelijk heldere taakverdeling met gemeentes en zorgorganisaties is evident.
- In bestaande wijken worden in de loop van de tijd maatregelen genomen op het vlak van welzijnsvoorzieningen, dagelijkse voorzieningen, toegankelijkheid en veiligheid, zodat de zelfredzaamheid van, en leefbaarheid voor, bewoners toeneemt. Natuurlijk is Laurentius een actieve partner in wijken waar ze veel bezit heeft, maar voor investeringen moet zeker ook gekeken worden naar de gemeente en andere organisaties.
- Het is nodig dat ouderen/zorgvragers en familie/mantelzorgers meer kansen krijgen om dichtbij elkaar te wonen, in combinatiewoningen of in eenzelfde buurt. Deze kansen zouden zich niet moeten beperken tot het moment dat een situatie urgent is. Laurentius zou zich op dit punt kunnen inzetten voor een bijstelling van doelgroepenbeleid en woonruimteverdeling.

Bestaande woningvoorraad

De Huurderskoepel stelt voor om grote nadruk te leggen op de waardenontwikkeling van de bestaande woningvoorraad, om te beginnen ten gunste van huidige huurders.

Het gaat allereerst om de drie volgende werklijnen.

1. De vergaande verbetering van de energiekwaliteit, het binnenmilieu, de toegankelijkheid en veiligheid van woningen wordt planmatig en voortvarend uitgewerkt door Laurentius. Daarbij wordt gewerkt vanuit een integrale benadering of vanuit karakteristieke concepten. Informatie en participatie van bewoners staan hoog in het vaandel, en er wordt gezocht naar werkvormen waarbij ontwerpers, adviseurs en aannemers samen met bewoners om tafel komen. Seriematig werken met schaalvoordelen wordt daarbij gecombineerd met het bieden van individuele opties of de aanpak van een enkele woning. De Huurderskoepel vindt dat het moet gaan om ongeveer vierhonderd woningen per jaar, om rond 2030 op voorraadniveau te kunnen inspelen op de verwachte behoeften. Laurentius kan met ambitieuze projecten aansluiten op landelijke en Europese voorbeeldprojecten en bijbehorende geldstromen.
2. Laurentius werkt ook een plan uit om actief kleine stappen en losse maatregelen (op dezelfde prestatievelden) te nemen, gekoppeld aan mutatie-, klachten- en planmatig onderhoud. De Huurderskoepel denkt aan duizenden maatregelen per jaar in de hele woningvoorraad.
3. Laurentius breidt het beleid voor Zelf Aangebrachte Voorzieningen (ZAV) uit, waardoor individuele bewoners in staat worden gesteld hun woning te 'verzilveren' en verduurzamen. Er wordt een variatie aan financiële arrangementen uitgewerkt om dit te ondersteunen.

Verder ziet de Huurderskoepel goede kansen voor de volgende activiteiten.

4. Laurentius biedt technische en administratieve ondersteuning aan bestaande of nieuw te vormen Verenigingen van Eigenaren en aan collectieven voor particulier opdrachtgeverschap.
5. De verkoop van woningen aan zittende bewoners vindt alleen plaats als de woning wat betreft constructie en installaties veilig is, en alleen als het energielabel E of beter is.
6. Laurentius koopt (incidenteel) woningen aan van ouderen voor wie het bezit en onderhoud van de eigen woning teveel is, waarbij zij vervolgens hun eigen woning kunnen huren. Zo nodig wordt achterstallig onderhoud weggewerkt en wordt de woning aangepast aan actuele woonwensen.
7. Woningen die niet tegemoetkomen aan huidige en toekomstige woonwensen, die verre van rendabel te exploiteren zijn, of in gebieden staan waar weinig ontwikkeling van services plaats vindt, worden verkocht of gesloopt. Op daarvoor geschikte locaties kan gedacht worden aan verkoop als kluswoning, tegen een zeer lage prijs.

BEGRIPPEN

Aedes

Koepelorganisatie van woningcorporaties in Nederland

Binnenmilieuprofiel

Beoordeling van een bestaande woning op acht binnenmilieu-aspecten, in aanvulling op de methodiek voor de opname en advisering voor energiekwaliteit.

CPO

Collectief Particulier Opdrachtgeverschap: een gebied of gebouw wordt door verenigde particulieren ontwikkeld, eventueel met ondersteuning van gemeente, adviseurs en een woningcorporatie. Het is mogelijk koop- en huurvormen te combineren.

Duurzame en gezonde woningen

Zijn woningen die zodanig worden gebouwd en beheerd dat

- de vitaliteit van mensen en ecosystemen wordt bevorderd;
- de nadelen voor natuur, milieu en gezondheid zoveel mogelijk worden beperkt.

Zulke woningen wil niemand ooit nog kwijt.

Energielabel

De energiezuinigheid van een woning en de installaties wordt uitgedrukt in een letter uit de reeks G t/m A(++), waarbij G staat voor het meest onzuinig en A++ voor het meest zuinig. Om tot de labeling te komen, zijn er genormeerde protocollen, die moeten worden uitgevoerd door gecertificeerde adviesbureaus. Corporaties worden geacht hun woningen te voorzien van een energielabel. Elk label staat in het nieuwe woningwaarderingstelsel voor een bepaald aantal punten. Voor zuinige labels mag een aanmerkelijk hogere huurprijs gevraagd worden (na mutatie). Het is overigens aan de corporatie of zij deze ruimte geheel benut. Slechte labels kunnen leiden tot huurbevoorzorging of over enkele jaren zelfs tot huurverlaging.

EPA

EnergiePrestatie-Advies: een gecertificeerd traject waarbij voor een woning een energielabel wordt vastgesteld en ook een maatwerkadvies kan worden gegeven. Hierbij worden maatregelen in een logische volgorde aangeraden, aansluitend op het woongedrag van de bewoners, en wordt aangegeven wat de te verwachten kosten en terugverdientijden zijn.

Extramuralisering

De ontwikkeling dat medische en zorgfuncties steeds minder plaatsvinden binnen zorggebouwen of -instituten. Mensen die zorg of hulp nodig hebben, wonen steeds meer in 'gewone' wijken, waarbij diensten worden aangeboden in hun eigen woning.

Flex-Home

Een woningbouwconcept waarbij sprake is van een ruim casco waarbinnen meerdere woningen en tuinen passen. Er zijn vele indelingsmogelijkheden, en in een latere fase kunnen woningen gemakkelijk worden aangepast of in kwaliteit verbeterd. De clustering of invlechting van woningen betekent minder grondgebruik per woning.

Gemengd bezit

Waar particuliere eigenaren en een verhuurder (kan een corporatie zijn) samen een complex in eigendom hebben, dus waar kopers en huurders samen wonen.

GWl

Geschikt Wonen voor Iedereen: een integrale visie op het gebied van wonen, woonomgeving, zorg en welzijn.

Kangoeroewoning

Bestaat uit aan elkaar gekoppelde zelfstandige woningen of wooneenheden met een inpandige verbinding naar elkaar. Zo kan een oudere of iemand met een handicap verzorgd worden door familie of vrienden. Wordt ook 'meergeneratiewoning' of 'tandemwoning' genoemd.

Leefbaarheid

De waardering van burgers voor hun directe (woon)omgeving. Het zegt iets over allerlei kwaliteiten van een gebied, maar altijd in relatie tot de wensen van de bewoners en gebruikers. Leefbaarheid is ook het populaire containerbegrip dat vaak wordt gebruikt voor het ontwikkelen van samenhangend beleid op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening (inclusief verkeer, recreatie en andere), met het doel kwaliteit van gebieden te verhogen in de hoop dat de gebruikers het zullen waarderen, ook op wat langere termijn.

Levensloopbestendige (ook: levensloopgeschikte) woningen

Woningen die geschikt zijn, of eenvoudig geschikt gemaakt kunnen worden, voor bewoning tot op hoge leeftijd, ook in geval van fysieke handicaps of chronische ziekten van bewoners. Ook kunnen er woningen onder worden verstaan die geschikt zijn voor afwisselende woon-, werk- en zorgfuncties die mensen tijdens hun leven kunnen wensen. Daarmee zijn levensloopbestendige woningen er in verschillende gradaties en voor verschillende doelgroepen, bij nieuwbouw en verbouw.

Mantelzorg

Mantelzorg is de zorg voor chronisch zieken, gehandicapten en hulpbehoevenden door naasten: familieleden, vrienden, kennissen en burens. Kenmerkend is de reeds bestaande persoonlijke band tussen de mantelzorger en zijn of haar naaste. Daarnaast gaat het om langdurige zorg die onbetaald is.

Mantelzorgunit

Een (geprefabriceerde) aanbouw van een bestaande woning waarin een woon/slaapkamer en badkamer aanwezig zijn. Door plaatsing kan een huishouden een familied of bekende die veel verzorging nodig heeft, bij zich houden of halen.

Maximalisatie

Toewerken naar de hoogst denkbare of praktische prestaties voor een bepaald aspect. Zo nodig worden hiervoor op andere terreinen offers gebracht.

Meegroeiwoning

Woning die rekening houdt met veranderingen in het leven van de bewoners. Het zijn toegankelijke woningen, die geschikt zijn of kunnen worden gemaakt voor ouderen, hoogbejaarden, chronisch zieken, enzovoorts. Het zijn comfortabele en veilige woningen, met ruime doorgangen en zonder obstakels.

Meergeneratiewoning

Zie 'kangoeroewoning'.

MIT 2009

Monitor Investeren voor de Toekomst 2009, een landelijke rapportage.

Opplussen (nieuwe stijl)

De aanpassing van bestaande woningen om ze geschikt te maken voor ouderen of mensen met een beperking. Aanpak van koop- of huurwoningen vindt complexgewijs of individueel plaats. Hoewel het gaat om technische oplossingen, is de bewoner het uitgangspunt voor een maatwerk-aanpak. Ook kleine en preventieve oplossingen zijn inbegrepen.

Optimalisatie

Het beste evenwicht tussen meerdere belangen of aspecten, waarbij er voor elke combinatie het beste uitgehaald wordt. Optimalisatie in de woningbouw is denkbaar tussen verschillende kwaliteiten, bijvoorbeeld Energie en Binnenmilieu, maar ook tussen kwaliteit en kosten. Afwijken van het evenwichtspunt betekent dat bepaalde aspecten of belangen sterker op de kaart komen te staan, maar andere daaronder lijden.

Politiekeurmerk

Dit keurmerk staat voor een inbraak- en ongevalsveilige woning of woonomgeving, op grond van een combinatie van maatregelen.

Sociale veiligheid

De bescherming of het gevoel beschermd te zijn tegen gevaar dat veroorzaakt wordt of dreigt door menselijk handelen in de openbare ruimte.

SVOP

Stichting Verankering Ouderenproof, Prinsenbeek

Toegankelijkheid

Een toegankelijke omgeving zorgt ervoor dat (bijna) iedereen zelfstandig overal kan komen waar men wil zijn, en daar prettig, praktisch, veilig en gezond kan functioneren, ongeacht lichamelijke, sociale of mentale beperkingen. Een inclusieve samenleving biedt zoveel mogelijk mensen de kans te participeren in vele domeinen van het leven.

Verzilverd Wonen

Een woonconcept, waarbij een corporatie een woning koopt van de (oudere) particuliere eigenaar, die het eigendom of beheer van de woning als een te grote last beschouwt, waarbij deze bewoner vervolgens de woning huurt van de corporatie. De corporatie zorgt zo nodig voor het wegwerken van achterstallig onderhoud en voor functionele aanpassingen van de woning.

Verzilvering

Een woordspeling waarmee twee processen in de woningsector samen worden uitgedrukt:

- het te gelde maken van de waarde die in bestaande woningen is opgeslagen, ofwel het benutten van mogelijke kwaliteiten;
- het ruimte bieden aan ouderen en hun noden en wensen op het gebied van wonen.

Verzilvering@Breda

Gemeentelijke nota van eind 2011 die een vervolg is op eerdere beleids- en aanpakplannen voor 'Geschikt wonen voor iedereen'. De nota zet een agenda voor 2011 tot 2015, voor woningen, voorzieningen, buitenruimte en openbaar vervoer.

Verzorgd wonen

Wonen als thuis, met behoud van persoonlijke levensstijl, maar omringd door verzorgingsmogelijkheden.

VNG

Vereniging Nederlandse Gemeenten

VROM

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu; bij de laatste kabinetsformatie opgeheven, waarbij de taken met name terecht zijn gekomen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Woonkeur

Certificeringssysteem voor woningkwaliteit van nieuwe en bestaande woningen. Voor nieuwbouw omvat het certificaat hoge niveaus van gebruikskwaliteit, inbraak- en sociale veiligheid, valveiligheid, toegankelijkheid en flexibiliteit. Er zijn basis- en pluspakketten voor Zorg, Veiligheid en Toekomstwaarde. De certificaten voor bestaande bouw geven rollatorgeschiktheid of rolstoelgeschiktheid van de woning aan.

Woonzorgzone

Een gebied met veel en gevarieerde medische en zorgvoorzieningen in combinatie met woningen in allerlei gradaties van levensloopbestendigheid. De bewoners ontvangen zorg en andere hulp in hun meer of minder zelfstandige woonunits. Deze functies kunnen gemengd zijn met woningen 'zonder zorg' of met andere functies, maar het principe is dat een zekere dichtheid van zorg plus wonen betekent dat nabijheid en snelheid van zorgverleners gegarandeerd is. In een woonzorgzone is de gebouwde omgeving veilig en toegankelijk, omdat veel gebruikers er voor hun zelfredzaamheid in hoge mate van afhankelijk zijn.

ZAV

Zelf Aangebrachte Voorzieningen. Corporaties hebben beleid over de ruimte die aan huurders wordt geboden om hun woning te verbouwen of elementen toe te voegen, waarbij er afspraken zijn over de staat waarin de woning bij beëindiging van de huur moet worden opgeleverd en over hoe kosten verdeeld worden. Het beleid en het pakket voor ZAV kunnen worden verbreed naar maatregelen die verband houden met (duurzame) energie, binnenmilieu, veiligheid of toegankelijkheid.

Zorgsteunpunt

Een fysieke plek in een buurt of wijk van waaruit zorg en andere hulp verleend wordt, soms met een bezoekerloket of met een uitleenpunt voor hulpmiddelen.

INFORMATIE

Bronnen, publicaties

Agenda voor de structuurvisie Breda 2030 – Kracht uitbouwen en energie bundelen, in stad en regio. Gemeente Breda, februari 2012.

Bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant. 25 januari 2012.

Brief van de Minister van Binnenlandse Zaken inzake MIT 2009. 7 juli 2011.

Brief van de Minister van Binnenlandse Zaken over de bouw van mantelzorg-, meegroeï- en meergeneratiewoningen. 24 november 2011.

Demografische / statistische gegevens (diverse). CBS, 2012.

Energiesprong – programma met diverse projecten / werklijnen. SEV, vanaf 2009.

Evaluatie aanpak complex Heusdenhout en aanbevelingen renovatie en beheer. Huurderskoepel Laurentius, mei 2011.

Handboek Toegankelijkheid, Maarten Wijk, 2008.

Handreiking Geschikt Wonen – het aanpassen nú aanpakken. VNG en Aedes, 2010.

Handreiking Opplussen van Woningen van oudere eigenaar-bewoners. VROM en VNG, 2006.

Herijkte Alliantie 2011 t/m 2014 – Prestatieafspraken Gemeente Breda, Laurentius, Singelveste Allee Wonen, WonenBredburg. Mei 2011.

Kennisbank Bestaande Woningbouw (website). Vanaf 2010.

Monitor Investeren voor de Toekomst (MIT) 2009. In opdracht van Ministerie BZK, 2009.

Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten.

Pamflet Renovatie als Hollands Herontwerp. M. Liebrechts, Y. van Bergen e.a., 2011.

Renda, Kennisplatform Bestaande Woningbouw (website). Vanaf 2011.

Trends en ontwikkelingen – ten behoeve van Structuurvisie Breda 2030. Gemeente Breda, maart 2012.

Verzilvering@Breda – uitvoeringsprogramma GWI 2011 – 2015. Gemeente Breda, 2011.

Woningkwaliteit 2020 – onderzoeksprogramma en activiteiten. OTB / TU Delft, vanaf 2009.

Woonagenda 2011 – 2014. Gemeente Breda, september 2011.

Colofon

Dit 'Manifest Verzilvering Woningvoorraad Laurentius' is een product van:
Huurderskoepel Laurentius
www.huurderskoepellaurentius.nl

Ineke Brosky en Marianne Ligteringen, beiden bestuurslid van de Huurderskoepel, hebben met bronnenonderzoek en teksten de basis gelegd voor dit manifest (zie bijlage 1). Vanzelfsprekend kan met hen contact worden opgenomen over de inhoud.

Als bijlage 2 is toegevoegd het Pamflet Renovatie als Hollands-Herontwerp (Aeneas).

april 2012

© 2012 Huurderskoepel Laurentius

Huurderskoepel Laurentius is vanzelfsprekend enthousiast over het verspreiden van dit manifest of van informatie over 'verzilvering' van de woningvoorraad in het algemeen. Wel is ons verzoek om bij openbaarmaking of vermenigvuldiging altijd te verwijzen naar dit document of naar de achterliggende publicaties en andere informatiebronnen, en ons bericht te geven over uw actie of artikel.